

Cunst

**DIGITAAL TIJDSCHRIFT
VOOR CULTUUR, KUNST EN LANDSCHAP**

FLEVOLAND

08 / 2013

A u g u s t u s 2013

Redactioneel

Een heel vol nummer. Als het ware een vakantienummer. Terwijl de kans dat alles wat in deze CUNST staat allemaal door iedere ontvanger gezien en gelezen wordt, eigenlijk nogal klein is, want velen van u zijn op vakantie. Misschien leest u het als u weer terug bent.

Deze CUNST begint met de Liefde. Eerst een oude Engelse dichter en daarna een oude Nederlandse man die woont in Archipelhof. Is het wijsheid? Of zijn er betere dingen te melden over de liefde. Misschien iets voor de volgende keer. Wie weet roepen deze teksten wel reacties op die ik kan plaatsen in het septembernummer.

In Galerie CUNST het werk van Iris van 't Bosch; verder reportages en achtergronden over het Poëtisch Arboretum en Natuurkundspark, een vooruitblik op een grafiektentoonstelling in Museum Nagele en expositie in Loods 32. Daarnaast de vaste rubrieken en op bladzijde 37 een sprookje! Er blijken nog meer sprookjesschrijvers te zijn in Flevoland. Dat belooft wat. Ze schrijven nog lang en gelukkig.

Ik wens u veel plezier met CUNST.
Hein Walter

Inhoud

pag 3	Archipelhof - Meneer Bonk
pag 4/15	Galerie CUNST, Iris van 't Bosch
pag 16	Zonder titels
pag 17	Ad Kuijper:
pag 18	Beschouwingen
pag 19	Flevolandse gezichten
pag 20/23	Poëtisch Arboretum
pag 24/31	Natuurkundspark 'Er was eens'
pag 32/33	Beschouwingen
pag 34/36	Jan Coenen
pag 37	Sprookje
pag 38/39	Grafiektentoonstelling
pag 40	Kort nieuws

Het maandelijks tijdschrift CUNST wordt gemaakt door de Kunstenaars Vereniging Flevoland.
www.flevokunst.nl

Wilt u CUNST maandelijks in uw mailbox ontvangen?

Stuur een mail naar heinwalter@tiscali.nl.
Gebruik dit adres ook voor kopij of vragen.
Bellen kan ook: 06 51924882

Womans constancy

Now thou hast lov'd me ons whole day,
To morrow when thou leav'st, what wilt thou say?
Wilt thou then Antedate some new made vow?
Or say that now
We are not just those persons, which we were?
Or, that oathes made in reverentiall feare
Of Love and his wrath, any may forswear?
Or, as true deaths, true maryages untie,
So lovers contracts, images of those,
Binde but till sleep, death image, them unloose?
Or, your owne end to Justifie,
For having purpose change, and falsehood; you
Can have no way but falsehood to be true?
Vaine Lunatique, against these scapes I could
Dispute, and conquer, if I would,
Which I abstaine to doe,
For by to morrow, I may thinke so too.

John Donne

Hoe vrouwen denken

Nadat je me een hele dag hebt liefgehad,
wat zal je morgen bij het weggaan denken? Dat
je toch beter een andere belofte af moet leggen?
Of me zeggen
dat we nu de mensen niet meer zijn die we waren?
Of, dat geloftes die gemaakt zijn bij het imposante klare
licht van Liefde ook licht moeten genomen?
Of, omdat het ware huwelijk wordt ontbonden door de ware dood,
het liefdescontract dus, dat die huwelijktrouw verbeeldt,
slechts bindt tot aan de slaap – de kleine dood - die alles al verdeelt.
Of, het rechtvaardigende relaas
dat je je had voorgenomen om zelfstandig te blijven; helaas,
er is een leugen nodig om een leugen waar te laten lijken.
Ijdele gek die ik ben, ik zou in discussie kunnen gaan,
en winnen, ik zou pal kunnen staan,
maar ik laat het bij geknik en wenken,
wie zegt dat ik morgen niet precies zo over jou zal denken?

vertaling: Hein Walter

De Archipelhof - *meneer Bonk*
door Hein Walter

Liefde

*Je doet net alsof je het weet
en je doet maar wat,
maar je weet het niet.*

*Je wilde het niet weten,
bang dat je er buiten zou vallen.*

*Je wist dat je op de goede weg was,
maar het werd niet gewaardeerd.*

*Je kunt wel doorgaan met beschouwen,
maar het goede end raak je toch niet.*

*Je kan raad krijgen als je overgeslagen wordt.
Het helpt niet.
Alle troost, dat wens ik.*

Meneer Bonk doet zijn naam eer aan. Hij was vroeger kolenboer en zo ziet hij er ook uit. Groot en vierkant. Hij mist wat vingers aan zijn kolen-schoppen. Hij woont nu ruim een jaar in Archipelhof. Hij takelde snel af en nu suft hij veel en is hij vaak wazig. Hij heeft, ook doordat hij wat vingers mist, niet al te veel controle over zijn motoriek. En hij beweegt langzaam.

Vandaag at hij een koekje en dronk hij thee. Het koekje lag voor hem op tafel naast het glas thee. Zijn linkerhand ging langzaam naar het koekje, hij pakte het en bracht het in *slow motion* naar zijn mond en kauwde. Het wonderlijke was echter dat het koekje nog op tafel lag. Diezelfde beweging maakte hij nog een paar keer, daarna ook met de thee. Ook het glas thee bleef op tafel staan. Ik zei tegen hem dat het koekje nog op tafel lag. *Ja*, zei hij, *het gaat niet echt, he?* Hij moest er zachtjes om lachen, zijn gezicht straalde.

Als je hem zo ziet zitten, in een rolstoel tegenwoordig, dan denk je dat snel dat hij niets zinnigs meer weet te zeggen. Maar dat is een vergissing. Ik heb vaker bijzondere gesprekken met hem gevoerd, hem vragen gesteld over algemene dingen, en ook een keer een uitgebreid gesprek over de oorlog in Indonesië. En door die vragen en de concentratie wordt hij langzaam helder en dan geeft hij blijk van zijn Amsterdamse humor. Hij blijft zacht praten, soms met onafgemaakte zinnen, dus je moet wel heel goed opletten, maar er is veel wijsheid in de man. De wijsheid van een man uit het arbeidersmilieu.

Terwijl hij zo bezig was met het eten van het koekje - na een paar keer kreeg hij hem te pakken - vroeg ik hem of hij iets over de liefde kon vertellen. Hiernaast de antwoorden die hij me gaf. Hij dacht misschien ook over zijn huwelijk, dat de dingen die hij deed niet gewaardeerd werden, maar dat is gissen. Een man van 85 jaar, dementerend, die over liefde wijze dingen zegt: *je kunt wel denken dat je het snapt, de liefde, maar eigenlijk snap je er geen bal van.* Dat is wijsheid - zeggen dat je het niet weet. Niet doen alsof, geen smoesjes, geen uitvluchten, maar eerlijkheid - *ik weet het niet.*

Iris van 't Bosch

Kunst als middel om ervaringen uit het verleden te verwerken?

Iris bewijst dat het een indrukwekkende installatie op kan leveren, een kunstwerk

waarin bezoekers door het verdriet van Iris met hun eigen verdriet worden geconfronteerd.

Als de persoonlijke ervaring van de maker wordt getransformeerd naar een universele ervaring, dan werkt het, dan wordt het indringend, en dan zal ook niemand de kwetsbaarheid beschamen.

Voor Iris heeft het leed een duidelijk aanwijsbaar begin.

In 1975 verongelukten haar vader en haar zus. Een vliegtuigongeluk in Gabon.

Het leed en de verlatenheid werden daarna alleen maar dieper, omdat bij terugkomst niemand het verlies bespreekbaar maakte. In Zeeland werd er in die tijd niet over dat soort dingen gepraat.

Als verdriet niet wordt erkend, dan gaat het ondergronds - dat kan daar heel lang overleven.

Kunst is een manier om gevoelens zichtbaar te maken, uit te spreken, vrij te maken.

In het begin deed Iris dat voorzichtig, met veel verborgen inhoud,

in de vorm van tekeningen en schilderijen die alleen door goede verstanders werden aangevoeld,

want gevoelens openbaar maken, je kwetsbaar opstellen is sowieso eng,

maar met de ervaringen die Iris heeft is dat helemaal een overwinning.

De installatie 'In space, no one can hear you scream' was een enorme stap.

Geen verborgenheid, maar openheid en transparantie.

Blauw - een spirituele reis door het universum op zoek naar jezelf en op zoek naar haar vader en haar zus.

Een zin uit de openingstoespraak van haar neef.

De hele tentoonstelling, alle materialen, werden na de tentoonstelling opgeborgen in een groot object. Verwerkt.

Het leed voor dit moment geleden. Maar klaar zijn kunstenaars gelukkig nooit.

GALERIE CUNST

Iris v't Bosch
website www.atelier4iris.nl
e-mail iris@atelier4iris.nl
FB <https://www.facebook.com/iris.bosch>
Twitter @IrisvtB
atelieradres: Zeilweg 32, 8243PK Lelystad

website www.loods32.com
e-mail info@loods32.com
FB <https://www.facebook.com/loods32>
Twitter #Loods32

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013

'In space, no one can hear you scream'
Installatie in Loods 32
2013
Slot

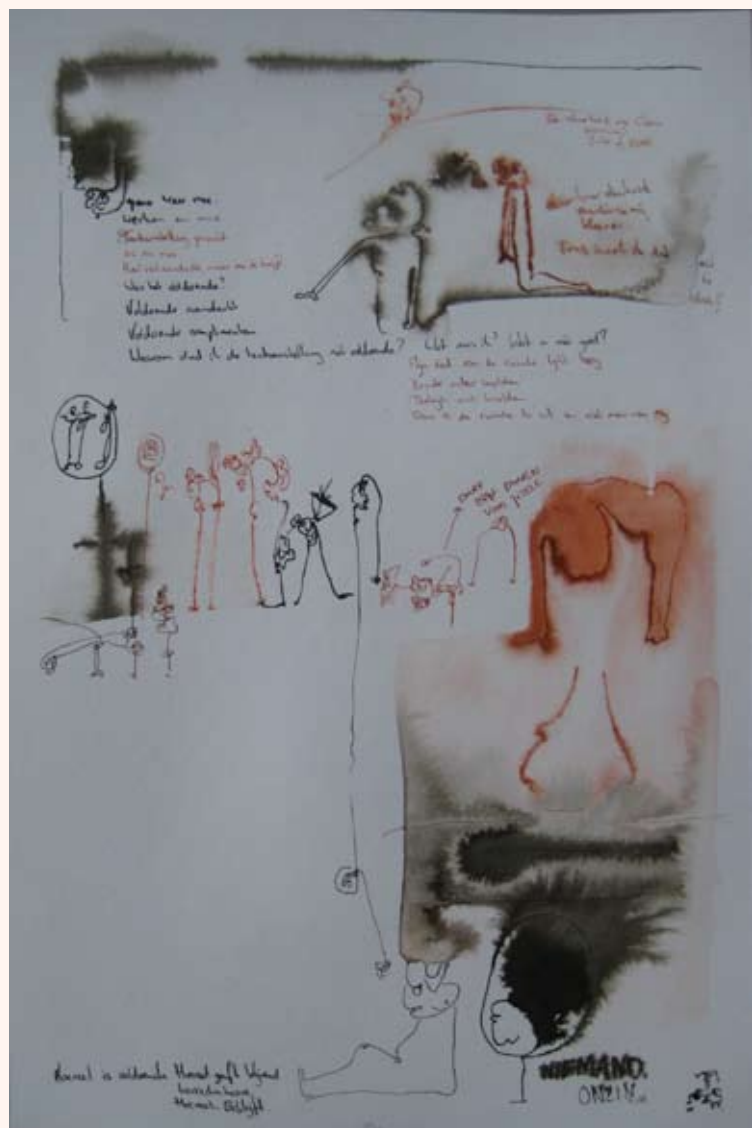

6 maart 2013

23 april 2013

Q1

R1

De wijze

Ik zag dood

My home is my castle

Onder aarde (lig ik)

Zonder titels: *portretten van vrouwen die geschiedenis hebben gemaakt*

Theodora I

Oogverblindend volgens de een,
een die dansend en zinnelijk zichzelf

naar de top toe werkte; volgens de ander
was ik een feministe die met succes

de rechten van de vrouwen heeft bevochten.
Ik ben het een en ook het ander.

Vurigheid is een machtig wapen, het doet
zelfs keizers in hun hart verweken.

Voor mijn man was ik gewoon de beste
- in bed en naast hem op de troon.

We kijken naar elkaar in een kerk in Ravenna;
onze mozaïeken ogen eeuwig op elkaar gericht.

We zijn allang gestorven, ik iets langer al dan hij,
maar tijdloos en vitaal blijft onze liefde.

Theodora I (ca. 500 –548) was keizerin van het Byzantijnse Rijk, naast Keizer Justinianus I.

'Less is more or less is a bore'*door Ad Kuijper*

Om met de deur in huis te vallen even een paar oneliners: 'Less is more', een phrase uit een gedicht van Robert Browning, geadopteerd door de architect Ludwig Mies van der Rohe. Als parodie hierop op nummer twee: 'Less is a bore' van de architect Robert Venturi'. De uitsmijter is: 'In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister' van de Duitse filosoof (en nog veel meer) J.W. von Goethe, vrij vertaald: 'In de beperking toont zich pas de meester.'

Zo maar een aantal credo's, wellicht gemeenplaatsen als men het over kunst heeft. Het 'Meer is minder' van de modernisten en het 'Minder is gaap opwekkende verveling' van de postmodernisten. Minimalistische design versus eclectische kitsch. Overdachte esthetiek, in de finesses tot in detail doorgewerkt, tegen 'schiettentkunst' en pathetische Überkitsch. Wil je als kunstminnaar en zelfverklaard kenner laten zien dat je je klassiekers kent, kan je met de de uitspraak van Goethe nog een aardige duit in het zakje doen. Een potje beeldend en verbaal voetballen: Modernisme tegen Postmodernisme.

Binnen het Modernisme zocht de kunstenaar naar waarheid en zag voor zichzelf een grote taak weggelegd als wegbereider, als 'verheffer' naar hogere vormen van kunst. Hij zocht aansluiting bij hoofdstromingen binnen de kunst en was op zoek naar de pure vorm. Een vorm die ont-daan is van alle franje en decoratieve ballast: "Less is more". (Yess!). Er werd gestreefd naar abstractie vanuit de gedachte dat elke vorm voort komt uit zijn functie en in directe relatie staat met die functie. De kunst is autonoom en echt, waarbij het kunstwerk een afgerond product of proces is.

Na de Tweede Wereldoorlog, sloeg het vertrouwen in het goede, in de waarheid en in het gelijk van de rede en van het menselijk vermogen tot oordelen om in cynisme en individualisme. Het geloof in vernieuwing als verbetering verdampte en had zijn weerslag in de kunst. Een cultuurperiode van willekeurig combineren van bestaande

vormen, uitgekauwde concepten en clichés brak aan. Bloeitijd van cultuurrelativisme; cultuur wordt niet meer op één manier uitgelegd, is dat een bevrijding of een nieuwe conventie? Beelden hebben geen vaste betekenis meer, worden gemanipuleerd, in andere contexten gezet; het postmodernisme.

Het was de Duitse socioloog filosoof Theodor Adorno die verzuchtte "Waarom is de mensheid, in plaats van werkelijk menselijke toestand binnen te treden, in een nieuwe vorm van barbarij verzonken". Is de wereld in het postmodernisme nog menselijk? Volgens hem is alleen de kunst in staat een menselijke wereld levend te houden. De hedendaagse maatschappij heeft de kunst, de autonome menselijkheid, verkwanseld voor de massacultuur en commercie.

Het postmodernisme, het tijdperk van het na modernisme. Als dit de antithese is op het modernisme, wat is dan de synthese? Is het post modernisme het tegengestelde van het modernisme of de synthese, de verbinding van het modernisme en de romantiek? Of moet de synthese nog plaatsvinden en is het postmodernisme een overgangstijd naar iets anders zoals het Maniërisme overgang was van Italiaanse Renaissance naar Barok? De tijd en de filosofie zal het leren.

Naar mijn mening is kunst in deze postmoderne tijd 'geseculariseerd', niet zozeer dat de kunst nu 'naar de Filistijnen is' maar bereikbaar is geworden voor iedereen. De autoriteit van het modernisme wordt niet meer zo ervaren. Doordat de hele wereld open en bloot ligt, voor een ieder bereikbaar is geworden laten wij ons niet zoveel meer wijsmaken door de van oudsher gezaghebbende instanties. Wij 'googelen' onze eigen standpunten en visies wel bij elkaar. Kunst hoeft blijkbaar niet functioneel, abstract, minimalistisch of verheffend te zijn, een boodschap of een verhaal te hebben, 'Less is a bore' (Bingo!) Voor kunst en cultuur hoef je niet meer naar musea, theaters, concertzalen, een tv, laptop, tablet of smartphone volstaat al. Het seculiere beeldscherm als cultuurtempel. Modernisme tegen Postmodernisme, uitslag nul-één.
(wordt vervolgd)

BESCHOUWINGEN - door *Rob van den Broek*

Cage en Johns

Afgelopen jaar kreeg ik de cd “Music for eight” van John Cage cadeau. Een unieke Amerikaans avant-garde componist uit de 20e eeuw, een groot vernieuwer van de klassieke muziek. Hij schreef veel experimentele composities waarin niet melodie en harmonie, maar klankkleur en ritme de belangrijkste pijlers waren.

Niet alleen de cd viel mij op door zijn prachtige stuk “Music for eight” en zijn indrukwekkende strijkkwartet, waarbij één deel de veelzeggende titel heeft “Nearly stationary”. De voorplaat van de cd, uitgebracht door het geweldige label MDG, inspireerde mij. Een schilderij van de schilder Jasper Johns, *Dansers op een vlak*. Ik gebruik al jaren met heel veel plezier het boek “Vom Klang der Bilder”, die Musik in der Kunst des 20. Jahrhunderts. Daar wordt het op

pag. 287 beschreven. Een doek van 200 x 162 cm. In olie en acryl, permanent geëxposeerd in Tate Gallery in Londen. Het ongelooflijke mooie ritme, de duistere en heldere tonen, zo mooi passend bij de soms obscure, maar ook verleidelijke klanken van Cage.

FLEVOLANDSE GEZICHTEN

door Lars van Schagen

Jörgen Raymann

Poëtisch Arboretum - Almere Buiten

Dinsdagavond 2 juli werd het Poëtisch Arboretum op de Evenaar in Almere Buiten uitgebreid met een negende gedichtenplaat. Het gedicht dat op de cortenstalen plaat staat, 'Plataan Verstaan', is speciaal voor het Poëtisch Arboretum geschreven door de dichter Judith Herzberg. Judith Herzberg was bij de onthulling aanwezig en las enkele gedichten voor.

De onthulling was onderdeel in de feestelijke en inmiddels traditionele Zomerse Wandeling. De wandeling met het hijsen van zeven banieren door zeven bijzondere Buitenaren.

Wethouder Ed Anker verbond in zijn toespraak de zeven banieren met zeven bijzondere mijlpalen in Almere Buiten.

De Zomerse Wandeling voerde langs de gedichtenplaten van het arboretum en langs de nieuwe paviljoens. Halverwege opende Ed Anker ook nog de drie kleine paviljoens bij station Oostvaarders. Nadat de wethouder het lint had doorgeknipt, kreeg iedereen een Italiaans ijsje.

Het feest eindigde op de Evenaar, bij het laatste paviljoen, een Chinees restaurant. Daar stonden heerlijke drankjes en hapjes klaar. Daar stond ook een bus klaar om alle aanwezigen weer naar het begin van de Evenaar terug te brengen.

PLATAAN VERSTAAN

Mijn blad zwatelt heel anders dan het blad van wilg of van kastanje.

Hoor je dat?

Dat doet de vorm dat kan je niet veranderen.

Maar in de winter zijn we stil tenzij het stormt. Dan geven wij de lucht gelegenheid te gieren door onze kale zwijgende takken en zwiepende twijgen.

Heel af en toe een keihard schot.

Schrok je ervan?

Een groot stuk schors barst los van stam.

Wat een knal!

Judith Herzberg – 2013

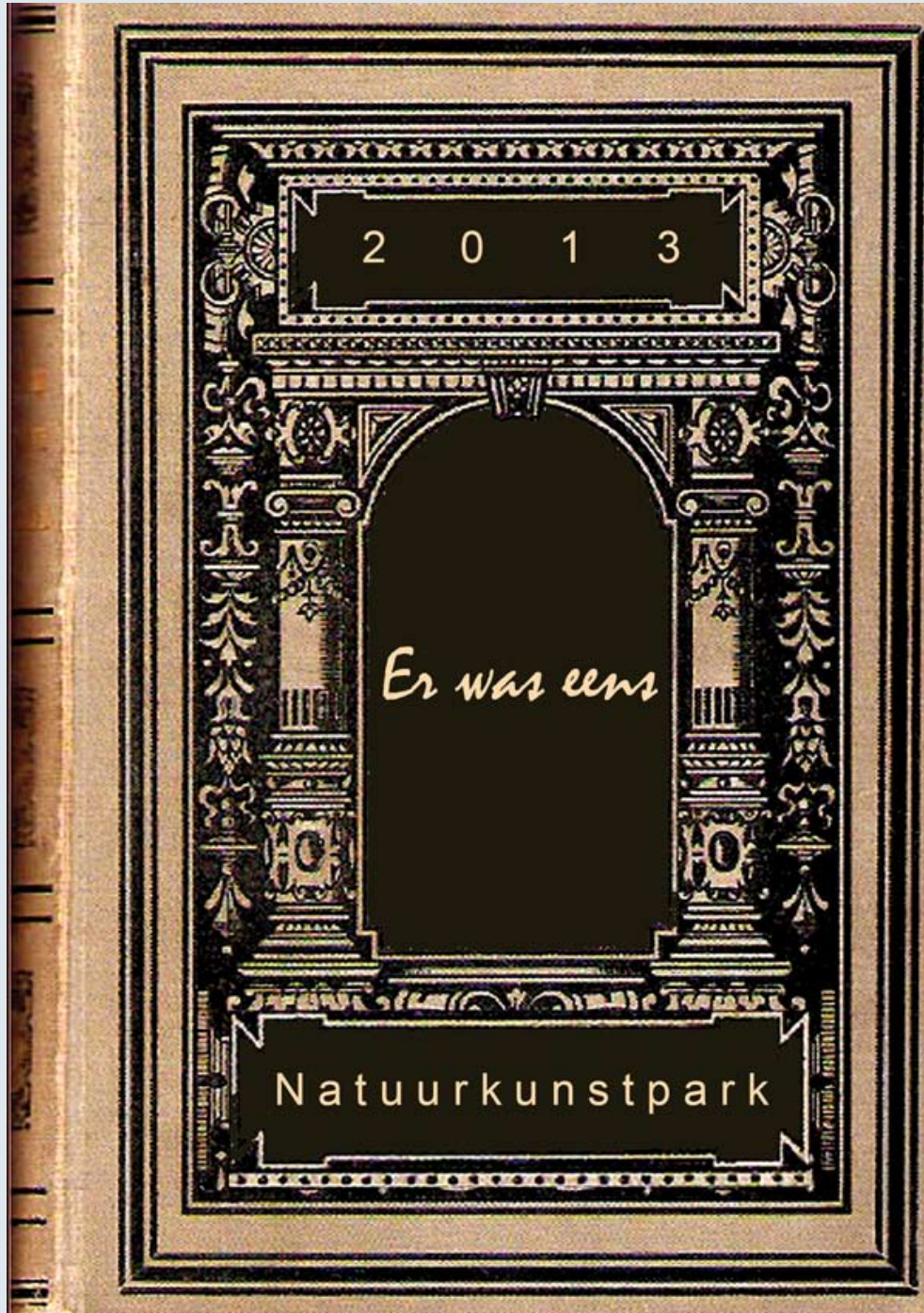

NATUURKUNSTPARK 2013 - *Er was eens*

Op zondagmiddag 7 juli werd Natuurkunstpark feestelijk geopend. Ab van Luin (voorzitter van de KVF) opende de route met een sprookje.

Op www.flevokunst.nl/project/890 staat een uitgebreid fotoverslag. Ook de toespraak van Ab, met het sprookje, is daar te lezen.

Op de zondagen in juli en augustus worden er tussen 13.00 en 15.00 uur op verschillende plekken in het park sprookjes voorgelezen.

Community kunstwerken:

Ninette Koning - Willem Hoogeveen - Marijke Bolt - Sonja Rosing Marisja van Weegberg - Christian Wisse. Zij maakten werken met verschillende groepen uit Lelystad, zoals bewoners uit een bepaalde wijk, organisaties, multiculturele vrouwen, kinderen.

Autonome werken:

Ingrid Slaa - Anthea Simmonds - Michel Bongertman - Willem Hoogeveen - Ninette Koning

Teksten:

Hein Walter

Organisatie:

Michel Bongertman - Trudy van der Meer - Martin Kamphuis - Hein Walter

NATUURKUNSTPARK 2013 - *Er was eens* - Michel Bongertman
Titel: Hier dans ik waar eens de vissen

**Er was eens de wereld.
De wereld zo oud als de maan,
zo zwart als de nacht,
glad en versleten - zo was de wereld.
Het was tijd voor een nieuwe.**

**Het was tijd om te dansen,
bloed aan de schenen
en zweet op de voeten.
Tijd voor een nieuwe,
een wereld zo licht als de ruimte,
zo wit als een vrouw,
zo vurig als zonlicht.**

**Regen, geef ons regen,
en met de regen komt het nieuwe.
Vruchtbaar de aarde, nat en geopend,
vruchtbaar de man die zich blootgeeft,
die klaarstaat om te breken,
die het zaad spuit om te oogsten,
die zich de schubben van het lijf danst
om te worden nieuwe mens.**

NATUURKUNSTPARK 2013 - *Er was eens* - Marijke Bolt samen met een groep: Cliënten en begeleiding Capro, Onderdeel van Triade – Brigitte, Siham, Vinus, Rita, Marjan, Jip, Silvia, Arie, Leona, Jennifer, Willeke, Linda, Albert, Marcel, Tessa, Grietje, Chantal, Wally

Er was eens een vis.

Het was de mooiste vis van de zee.

Hij pronkte met zijn vinnen, hij zwierde met zijn staart en z'n ene schub was haast briljanter dan de ander.

En hij had er ook zo veel.

Hij zwom als een zilveren schittering door de zeeën.

De andere vissen keken hem na,

maar vonden hem een opgezwollen kikker, een kwal van een vis. Ze haalden quasi verveeld hun kieuwen op en zwommen verder. De trotse vis was werkelijk de mooiste vis van de hele wereld, maar ook de meeste eenzame en in zijn hart de meest treurige. Geen vis wilde met hem bevriend zijn.

Toen de eenzaamheid hem op een dag teveel werd, ging hij op bezoek bij de machtige octopus; met schokkende schubben en traanvocht in zijn ogen vroeg hij om hulp.

De octopus wist raad.

Geef al je schitterende schubben weg, zei hij, geef een schub aan elke vis en hou er zelf slechts één.

De vis, teneinde raad, deed wat hem was aangeraden: de eerste schub was lastig om te geven, de tweede al iets minder en hoe meer hij weggaf, hoe lichter hij werd.

De vis had precies genoeg schubben om er iedereen een te geven. Alle vissen waren trots en blij om wat ze hadden gekregen en ze wilden allemaal met hem bevriend zijn.

Hij was misschien niet meer de mooiste vis van de wereld, maar wel de meest gelukkige.

**NATUURKUNSTPARK 2013 - *Er was eens* - Willem Hoogeveen
samen met een groep: Saskia Kuijper, David Snel, Martin Jacobs,
Jacqueline de Jong, Jolanda Arens, Remy Dovianus,
Jan Hogendorf, Ynze Jan Elich, Albert Jan van der Bend**

Er was eens een vogel.
Niet een lelijk eendje, geen zevenmijlsarend, niet eens een hippe,
maar een doodgewone, doordeweekse grijze vogel.
Een onopvallend type.
En die vogel leefde al zijn hele leven lang een gelijkmatig,
dagelijks leven,
net als al die andere grijze, zweverige wezens in zijn omgeving.

Op een dag besloot hij dat het genoeg was met de saaiheid,
dat het klaar was met de berekenbare voorspelbaarheid.
Hij zou tenminste één keer in zijn leven iets doen
dat volkomen onverwacht was, één keer uit de ban, uit zijn dak,
door de barrière van de normen heen gesprongen,
tenminste één ding doen waarvoor hij voor gek verklaard zou
worden.
Eén ding.... ja, een ding.....maar wat?

Het moest raadselachtig zijn, nutteloos ook, ja,
vooral heel nutteloos.
Maar wat hij ook zou kiezen, hij moest het wel vol liefde doen,
want zonder liefde en affectie was het een verloren actie,
zonder warmte en genegenheid zou hij ongesteund en eenzaam
eindigen, en dat was natuurlijk niet de bedoeling.
Knuffels, als in een bed van honderd knuffels,

zo ongeveer moest het voelen, want dan voel je je
echt gesteund in wat je doet, wat het ook is,
dan ben je veilig, dan is het vertrouwd.
Met laarzen aan, dan kon het weer hem niet verrassen.
Muziek moest erbij, want muziek geeft toegang tot de diepte,
tot dimensies waarvan je niet weet dat die bestaan.
Water, ja, op het water, daar moest het gebeuren.
Hij was geen watervogel,
maar hij droomde heel vaak over golfslag,
over deining en spiegelbeelden en hij keek altijd
vol bewondering naar de zwanen die zo koninklijk
over het water scheerden.
En hij zou deze ene keer niet vliegen.
Nee, niet vliegen...dat was het laatste
wat men van hem zou verwachten.

NATUURKUNSTPARK 2013 - Er was eens - Anthea Simmonds

Titel: Bloedband

Er was eens een boom.
Een oude boom.

Bomen horen te staan,
de wortels stevig in de grond,
de takken stoer in de wind.

Deze boom lag.
Op sterven na dood, zo leek het.
Blote bast, slangetjes overal, beademing, intensive care,
de geur van ziek schors.

De beuken en eiken in de buurt waren al in rouw,
vossen en konijnen liepen stil met een brok in de keel langszij,
gebogen door de treurnis op hun schouders.

Maar ze zagen de situatie verkeerd,
de boom was namelijk verre van stervende.
Zoals een slang vervelt en met een nieuwe huid
een volgende fase begint, of zoals een rups
verpopt naar een vlinder en wegvliegt als een ander,
zo gebeurde er ook iets bijzonders met deze boom.

Een upgrade? De eerste boom met een bewustzijn
van een dier misschien, de geboorte van een nieuwe soort of zo?
Een die zevenmaal zoveel zuurstof maakt als een gewone?

Geloof het of niet, daar ligt de toekomst.
Maar gaat hij het redden? Gaat hij de wereld redden?
Laat ons bidden dat hij opstaat.

NATUURKUNSTPARK 2013 - *Er was eens* - Marisja van Weegberg, samen met een groep: Ganesha Kornet, Timo Schouten, Olivia Disse, Floris Bruseker, Sascha Krijger, Madelief Adema, Shannon van Domburg, Julia Brouwer, Rosalie Braat, Willemijn Janse, Kay Joosten, Lau Boom, Judith Bouma

**Er was eens het Kwaad in de wereld,
hij woonde in een huis dat zwart was,
een krakend en kierend bouwwerk – vergane furie.
Het Kwaad had geen gezicht.
Hij wilde niet herkenbaar zijn,
maar anoniem over straat kunnen lopen.**

**Er was eens het Goede in de wereld,
ze woonde op het dak van het kwaad,
haar gedachten altijd strak naar boven gericht.
Het Goede had geen gezicht, omdat ze niet ijdel wilde zijn.**

**Ze waren getrouwd, het Goede en het Kwaad, verbonden in de echt
– een eeuwigheid geleden – maar ze waren uit elkaar gegroeid.
Hij keek graag naar de grond, zij liever naar de hemel.**

**Ze zijn uit elkaar gegroeid, maar nog kunnen ze niet loskomen
van elkaar.
Ze hebben elkaar nodig om te bereiken wat ze willen.
Ze versterken elkaar.
Hij kan ziedend worden, laaiend, hij kan haar lieflijkheid niet
verdragen.**

**Heerlijk vindt hij zijn eigen zwartheid.
En bij elke aanval van agressie raakt hij meer uit verband.
Hoe meer het huis van het Kwaad kraakt, hoe losser zij van hem
komt.
Hoe lichter zij wordt, hoe meer zij van de mystieke wereld ziet.**

**En eens op een dag, een dag die nog moet komen,
dan is het zover, dan worden zij gescheiden.
Dat zakt het Kwaad in de aarde en gaat het Goede naar de hemel.
Dan worden ze helemaal wie ze zijn en gelukkig.**

BESCHOUWINGEN - door Marisja van Weegberg**Project *Er was eens***

Marisja van Weegberg ging voor Natuurkunstpark met groep 8 van basisschool de Fontein te Lelystad aan het werk:

Toen ik Juf Judith benaderde, van groep 8 basisschool de Fontein, met de vraag of haar klas mee wilde en kon werken aan een community art kunstwerk voor het Natuurpark, reageerde zij erg enthousiast.

16 mei ben ik naar school gegaan en hebben we met elkaar gesproken, gebrainstormd, getekend en geschreven naar aanleiding van het thema: Er was eens ...

Goed en Kwaad

Onderwereld / Mystieke, magische wereld

Oorlog / Vrede

Held / Nare, gemene, enge wezens

...

Ik was blij dat er even wat tijd tussen zat om het ontwerp te kunnen maken: dat had nog best wat voeten in de aarde. Mijn idee was om heel veel bloemen te maken van keramiek – de kinderen hadden ontzettend veel bloemen getekend – en deze te leggen in een vorm van ‘het kwaad’. Daarvoor had ik mensen nodig die mij zouden kunnen helpen met stoken en glazuren omdat ik zelf weinig kaas gegeten heb van de keramische processen. De tijd bleek te kort, en de agenda’s al te vol, om dat idee te kunnen realiseren. In twee dagen moest ik het roer / ontwerp omgooien.

Opnieuw bekeek ik alle tekeningen en schrijfsels...

De kinderen hadden, naast bloemen, ook vaak huisjes getekend.

Nou wil het dat ik ontzettend van huisjes hou ...

Het thema goed en kwaad vertaald naar de onderwereld en de magische wereld vond ik een mooi uitgangspunt (‘de magische wereld’ werd zo genoemd door de kinderen).

Ik heb toen een ontwerp gemaakt van een krakkemikkig, eng huis; aan de buitenkant druipend zwart gemaakt.

Uit het dak komt een soort antenne die richting de hemel gaat: ze maakt / symboliseert de verbinding tussen de wereld van het kwaad, de onderwereld, en de magische, mystieke wereld.

Op 31 mei ben ik naar school gegaan met een hele berg hout, overal vandaan gehaald. Als je mensen aanspreekt heeft bijna iedereen nog wel ergens een plankje of een latje staan.

De kinderen vonden het ontworpen beeld mooi en konden niet wachten om aan de slag te gaan.

Vanaf dat moment zijn ze in de weer geweest met zagen, hamers, spijkers, schroeven, boormachine, decoupeerzaag, verf, stof, epoxy ...

Iemand kwam met het idee om de binnenkant van het huisje te beschilderen met het interieur. Er zijn gordijntjes genaaid enzovoorts.

Zij hebben de taken verdeeld, overlegd over de opbouw van de constructie van het dak, bedacht wát ze zouden schilderen, de stof van de gordijntjes uitgezocht.

Ik heb ze begeleid waar nodig, geholpen om met een decoupeerzaag om te gaan, af en toe meegedacht als ik zag dat het lastig

werd met de constructie, maar voor mij was het vooral een proces van loslaten en hen het vertrouwen geven dat ze het konden en dat het huis hun huis was!

En het is goed hoe het huis er ook uitziet: het hoeft niet perfect te zijn, het moet juist een beetje eng en spookachtig zijn.

De antenne wilde ik strak hebben, daarvoor heb ik hulp gehad van Fred. De antenne is gelast van ijzer en in elkaar 'geboord'.

Met de kinderen heb ik 4 ochtenden en 2 hele dagen gewerkt aan het project. Vervolgens hebben we op 3 juli het werk geplaatst in het Natuurpark.

Het dak was uit één stuk, de rest van het huis hebben we daar in elkaar gezet: 4 palen in de grond, daarop de wanden bevestigd, het dak erop gezet, de antenne in elkaar gestoken en in het dak bevestigd ...

Vervolgens heel veel takken verzameld en op maat gemaakt en daar het 'nest', de 'berg' van gemaakt.

De plek waar het werk staat, werkt geweldig!

Het is écht een plek van het huisje waarin Hans en Grietje gevangen zitten.

Als je na 5 juli 's nachts het natuurpark in gaat zal er in ieder geval één lichtje branden, in het huisje: wie zal daar wonen en zó laat nog wakker zijn?

Kom, kijk hoe een ander kijkt!

Jan Coenen veertig jaar kunstenaar

Er is vrijwel niets dat leuker is dan tekenen en schilderen en alles wat je maakt is altijd een kunstwerk als je je ziel en zaligheid erin legt. Veel kinderen denken er zo over. De meeste volwassenen niet. Volwassenen moeten vaak opnieuw leren hoe leuk het is om zich creatief te uiten. De volwassene moet weer de vrijheid van een kind leren combineren met gedrevenheid en vaardigheden die met veel oefening en geduld worden aangeleerd. Iemand die saxofoon leert spelen moet veel uren investeren en dan is het nog steeds de vraag of er ooit een mooi concert gegeven kan worden. Zo is het ook met tekenen en schilderen. Je doet het vooral voor jezelf.

Ik ben veertig jaar lang met de naïviteit van een kind doorgegaan. Ik vond het zo leuk dat ik het ben blijven proberen, ondanks de voortdurende twijfel over het resultaat. Het is na veertig jaar nog steeds zaak voldoening te vinden in dat ene lijntje dat wel aardig gelukt is, in die schaarse momenten, dat je vol bewondering naar je eigen werk kan kijken. Soms ben ik meteen tevreden met het resul-

taat, soms lukt het om te wennen aan wat ik heb gemaakt, soms moet na uren ploeteren weer opnieuw begonnen worden. Het blijft één lange worsteling met techniek en onderwerp.

Lang nadenken voor aanvang van een tekening of een schilderij is geen garantie voor een goed resultaat, integendeel. Je moet het gewoon doen. Ieder vrij moment moet er een tekenboek of materiaal om te schilderen voorhanden zijn zodat onmiddellijk begonnen kan worden. Er is immers bijna niets leukers dan tekenen of schilderen. Als je het materiaal bij de hand hebt dringen de tekeningen zich vanzelf op. Je hoeft alleen maar ruimte te maken, dan komt het kunstwerk vanzelf, zoals de melodie bij de saxofonist met veertig jaar ervaring.

Het creatieve proces is een zoektocht naar onderwerpen die iets uitdrukken wat de moeite waard is, die voldoende uitdagend zijn en die iets kunnen vertellen over wat je bezig houdt en wie je bent. Omdat er altijd de drang is om iets moois te maken, komen steeds dezelfde dingen terug die je zelf mooi vindt. Ook al probeer je iets volledig anders, dan nog doemen steeds dezelfde vormen, kleuren en beelden op.

Terugkijkend op veertig jaar kunstenaarsactiviteiten zijn de thema's te herkennen die zich hebben aangediend en waarvoor ik groten-deels onbewust gekozen heb. Aanvankelijk was het vooral imiteren van de grote voorbeelden uit de kunstgeschiedenis en geleidelijk heb ik eigen keuzes gemaakt. Daardoor zijn mijn werken steeds meer voorstellingen geworden van vaak onvolledige mensen of delen van mensen in een geïsoleerde ruimte. Het zijn individuen, alleen of in een groep, die lijken te zoeken naar een manier om het leven te leven met alle beperkingen daaraan verbonden, zoals de schilder op zoek is naar het schilderij.

Kom kijken en nog eens kijken.
 Ervaar hoe jezelf naar de wereld kijkt.
 Kom kijken hoe de kunstenaar kijkt.
 Hoe de mens moet zoeken naar begrijpen.
 Naar zichtbaar maken hoe de wereld voelt.
 Naar het zwoegen om technieken te beheersen.
 Naar de drang om telkens opnieuw te beginnen.

Kom je verbazen over ontdekkingen.
 Over verworven vaardigheden.
 Over confrontatie en onvermogen.
 Over worstelen om los te komen.
 Over verstrengeling in clichés.
 Over het onhaalbare willen.
 Over het onmogelijke dromen.
 Over mooi vinden omdat het op iets lijkt.

Veertig jaar dagelijks tekenen of schilderen en niet te veel verkopen of opruimen, heeft een grote hoeveelheid materiaal opgeleverd. Duizenden bladen in schetsboeken en honderden tekeningen, collages en schilderijen op papier, karton, doek en hout. Niet allemaal topstukken, maar een aardig overzicht van veertig jaar zoeken en worstelen met een doorlopende rode draad, en veertig jaar evolutie van thema en stijl.

Het is tijd voor een overzicht, in de eerste plaats voor mezelf, niet alleen als terugblik, maar ook om te zien hoe het verder moet.

Verwonder je over ontelbare keuzes.
 Over zoveel dat niet is gedaan.
 Over verslaving aan symmetrie en patronen.
 Over dwangmatige herhalingen.
 Over onbewust altijd hetzelfde thema.
 Over herontdekken van oude wijsheden.
 Over dezelfde fouten als iedereen.

Zie dat je altijd op zoek moet blijven.
 Dat fouten toegestaan zijn.
 Dat creatieve onvrede drijfveer is.
 Dat berusten en accepteren ruimte geeft.
 Dat je dingen moet afmaken.
 Dat je vreemd mag zijn.
 Dat je niet alles kunt begrijpen.
 Dat je geen tweede kans krijgt.

Een overzicht van circa veertig jaar tekenen en schilderen als metafoor voor het dagelijkse worstelen, werk van veertig jaar als een totaalbeeld, één groot kunstwerk waar ik veertig jaar aan gewerkt heb.

Op 17 en 18 augustus, van 12 tot 17 uur in Lelystad, in ZW32 aan de Zeilweg 32, is het overzicht te zien.

Een ruimte van twintig bij tien meter, van boven tot onder volgehangen met groot en klein werk, vertelt het verhaal van het zoeken naar een beter kunstwerk. Dat verhaal is het kunstwerk dat deze keer getoond wordt.

Altijd was er de twijfel of ik ooit mijn ultieme werk nog zou maken, altijd blijft het vertrouwen dat het volgende werk het zou kunnen zijn. Misschien is dit totaaloverzicht het wel.

Kom kijken en oordeel.

Iedereen is welkom.

Neem anderen mee.

Jan Coenen, veertig jaar kunstenaar.

Dit mag je niet missen!

17 en 18 augustus

Van 12 tot 17 uur

Zeilweg 32

Lelystad.

De ondernemende voetnoot

door Jeannette van Tulder

Er was eens een voetnoot die onderaan de pagina van een muziekencyclopedie stond. Deze encyclopedie bevond zich in een grote boekenkast die deel uitmaakte van een ruime studeerkamer. In de kamer met openslaande deuren naar een grote tuin vol bloeiende planten, prijkte een zwarte glanzende vleugel schuin tegenover een houten werktafel, waarop een hoge stapel bladmuziek lag. In de hoek stond een prachtige Indiase sitar, met daaromheen een aantal Tibetaanse klankschalen.

Iedere dag telde de voetnoot de uren tot het woensdagmiddag was, want hij verveelde zich dood. ‘Niemand die ooit naar mij omkijkt, laat staan mijn boodschap leest,’ klaagde hij.

Om 14.00 uur precies luidde de deurbel en werd een jonge vrouw binnengelaten voor haar zangles. Joyce stapte kordaat de kamer binnen en wachtte tot haar zanglerares Bea met de pot thee de kamer in kwam. Kort bespraken ze hun belevenissen van de afgelopen week en gingen daarna snel aan de slag. Vandaag zouden ze aan Mendelssohn werken.

Zoals gewoonlijk startte de les met ademhalingsoefeningen, inademen en uitademen met ffff, ssss, FFFFFFFF, SSSSSSSS, korte rust en weer met één beweging inademen. Ook de dictie (hoe je de tekst uitspreekt) kreeg een beurt: P met een a: Pa, P met een ee: Pee, P met een i: Pi, Pa, Pee, Pi, P met een o: Po, Pa, Pee, Pi, Po, P met een u: Pu, Pa Pee Pi Po Pu!

Toen werd er ingezongen met behulp van diverse toonladders.

De voetnoot luisterde met rode oortjes en leefde helemaal op. Zoals gewoonlijk schalden de klanken door de kamer en trilden de voorwerpen in

de kamer van verrukking mee.

‘Ach, kon ik maar een muziknoot zijn,’ zuchtte de voetnoot, ‘dan danste ik met mijn kameraadjes over de balken en zou ik me nooit meer zo vervelen.’

Zangpedagoge Bea vroeg haar leerling vervolgens wanneer Mendelssohn geboren was. Aangezien Joyce dat niet met zekerheid kon vertellen zochten zij dit op in de encyclopedie. Zij sloegen het dikke boek open, precies op de pagina van de verveelde voetnoot. Deze besloot het erop te wagen, sprong met een grote boog op de grond, rolde over het parket en klom via de pianokruk omhoog. Daarbij riep hij naar de onderste muziknoten in de partituur hem te helpen zich op te hijsen, zodat hij zich bij hen kon voegen. Bea en haar leerling waren zo verdiept in de tekst, dat zijn ontsnapping hun volledig ontging.

De voetnoot wrong zich tussen de andere noten, die echter heftig protesteerden en hem van hun balk afduwden. ‘Hoepel op, je hoort hier niet’, riepen zij, ‘er zitten al vier noten in de kwartmaat!’ Teleurgesteld droop de voetnoot af en klom omhoog naar een andere maat om zich daar te vestigen. Maar opnieuw kreeg hij te horen dat hij niet welkom was.

De vioolsleutel hoorde het kabaal aan en schudde zijn sleutel. Hij kraste dat het tumult moest stoppen en riep de verontwaardigde noten tot de orde. ‘Is er nou nergens plaats voor deze ondernemende noot die ons wil versterken?’ ‘Kom, laat hem aansluiten achter in de rij. Geef hem de kans om zijn droom waar te maken! Tenslotte zijn we allemaal eens begonnen.’

En zo gebeurde het dat de voetnoot een muziknoot werd, die blij met de andere noten op Mendelssohn’s muziek danste en zich nooit meer verveelde.

Museum Nagele - Ring 23 - Nagele

Grafiektentoonstelling “De Tweede Buitenkans”

Opening zondag 1 september 2013 om 15.00 uur

1 september – 24 november 2013

Uw aanwezigheid wordt zeer op prijs gesteld.

De opening zal worden verricht door Kim Rikken, beeldend kunstenaar. Zij maakt site-specific werk, digitale grafiek animaties en traditionele grafiek.

Grafische kunst leeft!

Na het succes van “De Buitenkans” in 2006 kunnen Museum Nagele en Else van Luin met trots “De Tweede Buitenkans” presenteren.

Aanleiding is de eerste “de Maand van de Grafiek”. Museum Nagele is één van de locaties waar een grote overzichts-tentoonstelling is te zien. Zevenenveertig toonaangevende professionele grafische kunstenaars en negen getalenteerde cursisten van Else van Luin tonen ruim 180 prenten. Deze bieden een zeer breed overzicht van alle mogelijke technieken, ook experimentele. Er is zowel prachtig figuratief als abstract werk van zeer hoge kwaliteit te zien.

Verloting

Tijdens de opening op 1 september 2013 worden loten verkocht en zal een aantal kleine prenten van de deelnemers worden verloot. De trekking vindt plaats om 16.30 uur. De winnaars kunnen meteen hun gewonnen prenten mee naar huis nemen.

Finishage op 24 november 2013

De verkoop van loten gaat tijdens de expositie door. De tweede trekking staat gepland voor zondag 24 november 2013 om 16.00 uur, tijdens de slothappening. Ook hiervoor bent u van harte uitgenodigd.

Graag tot ziens in Museum Nagele!

Deelnemers:

Ellen Baptist
Wim Bettenhausen
Hilda Boer
Lukie de Bree
Ardi Brouwer
Lidwien Chorus
Patrick Coenye
Herma Deenen
Siemen Dijkstra
Hubertine Elias
Florence Fernhout
Adri Frigge
Willemien van Gurp
Hanna de Haan
Vera van Heusden
Marga Houtman
Jops Jacobs
Peter Kalkowsky
Ries Kleijnen
Hans Kleinsman
Hannah Kockx
Caroline Koenders
Fifi van Leent
Else van Luin
Els Maasson
Carrie Meijer
Ansj van de
Muyzenberg
Jadranka Njegovan
Sophie Noordam

Ine Peterson-Schalken
Cisca Poldervaart
Jurjen Ravenhorst
Thea van Rijn
Krin Rinsema
Joost Schmidt
Marja Scholtens
Achille
Marianne Stam
Lia Stouten
Antje Veldstra
Lies Verdenius
Bea Verheul
Marja Vleugel
Lieke Vreede
Philip Wiesman
Baltus Wigersma
Josée Wuijts &
Frans de Groot

Cursisten
Annemarie van Aar
Els Boll-Groeneveld
Nina Hermus-Rispens
Thea Husaarts
Ruurd Jellema
Guido Keizer
Maris Lottman
Caecil de Vries
Marca Wauben

Maand van de Grafiek

Het najaar van 2013 staat in het teken van grafische kunsten. Op ruim 30 locaties verspreid over heel Nederland vinden grafiekexposities, demonstraties, lezingen, enz. plaats. Info: www.demaand-vandegrafiek.nl

Atelier Else van Luin grafische kunsten

De tentoonstelling *De Tweede Buitenkans* is georganiseerd door Else van Luin, graficus/beeldend kunstenaar en grafiekdocent. In het weekeinde van 27 – 29 september 2013 geeft zij demonstraties in verschillende druktechnieken in haar atelier in Dronten, Staalwijk 6A. Info: www.elsevanluin.nl

KORT NIEUWS/ AGENDATIPS

In het kader van het project Natuurkunstpark worden er op de zondagen van juli en augustus sprookjes voorgelezen tussen 13.00 uur en 15.00 uur. Intieme ontmoetingen waarbij bezoekers van Natuurpark Lelystad luisteren naar een modern en volwassen sprookje.

Voor een reportage op Omroep Flevoland over het sprookjes voorlezen, ga naar: www.omroepflevoland.nl/kijken/binnen-de-dijken/22-07-2013

Titel : De blonde sofa
 Auteur : René Staal (Hoogezand 1966)
 Aantal pagina's : 308
 Formaat : 148 x 210 mm.
 Prijs : € 19,95

ISBN 978-94-6228-151-6

Na een bezoek aan zijn huisarts, wordt Victor doorverwezen naar een psycholoog. Zijn aanvankelijke aversie tegen zielenknijpers slaat om in een vreemde vorm van aantrekking als hij bemerkt dat "zijn schrink" (Suzanne) een prachtige blonde vrouw blijkt te zijn. In tegenstelling tot haar andere cliëntèle, neemt Victor het liefst plaats op de sofa die een prominente plek in haar praktijk inneemt.

Tijdens de sessies blijken beiden over een even scherpe geest te beschikken en ontstaat een broeierige sfeer die zich langzaam vult met poëzie en levensvragen.

Na enige tijd, stopt Victor onverwacht met de sessies en verdwijnt uit het leven van Suzanne. Ze besluit om hem met een list weer terug te krijgen op haar sofa. De vraag is waarom? Als Victor toehapt, komen de ware motieven tevoorschijn. Beiden hebben zaken uit het verleden die verwerkt moeten worden.

De blonde sofa is een verassend opgebouwd liefdesverhaal die de lezers meeneemt in een ontroerende reis van twee mensen die als magneten tot elkaar worden aangetrokken. Leg de zakdoekjes alvast klaar!

Vanaf 4 juli verkrijgbaar via bol.com
 Gesigneerde exemplaren via de Facebookpagina van René Staal <https://www.facebook.com/rene.staal.9>
www.renestaal.nl

KUNSTENAARS VERENIGING FLEVOLAND	www.flevokunst.nl	LOODS 32 - LELYSTAD	www.loods32.com
KUNSTENAARS VERENIGING FLEVOLAND	www.nieuwverleden.info	NIEUW LAND ERFGOEDCENTRUM – LELYSTAD	www.nieuwlanderfgoed.nl
MUSEUM DE PAVILJOENS - ALMERE	www.depaviljoens.nl	STICHTING ORGACOM – LELYSTAD	www.orgacom.nl
CORROSIA! – ALMERE	www.corrosia.nl	STICHTING DE BARAK – LELYSTAD	www.debarak.nl
DE KUNSTLINIE – ALMERE	www.dekunstlinie.nl	DE KUBUS – LELYSTAD	www.dekubuslelystad.nl
STICHTING DE ZIJDERUPS – ALMERE	www.dezijderups.nl	HET FLEVO-LANDSCHAP –LELYSTAD	www.flevo-landschap.nl
DE MUREN VAN.... – ALMERE	www.demurenvan.nl	UITGAST	www.uitgast.nl
BG 22 24 - ALMERE	www.bg-22-24.nl	FIEVOLANDSE THEATERVERENIGING JTL	www.jtl-theater.nl
CASLA – ALMERE	www.casla.nl	KAMERKOOR LELYSTAD - LELYSTAD	www.kamerkoorlelystad.nl
De WITTE OLIFANT - ALMERE	www.opleidingdewitteolifant.nl	LAK (Lelystadse amateur kunstenaars)	www.atelierdeveste.nl
ART LOCA	www.artloca.nl	MUSEUM NAGELE – NAGELE	www.museumnagele.nl
EINDIG LAAGLAND	www.eindiglaagland.nl	MUZISCH CENTRUM – EMMELOORD	www.muzischcentrum.nl
AIR BRUSH – ALMERE	www.airbrush-almere.nl	JONGEREN POPPODIUM - EMMELOORD	www.de-klos.nl
KUNST EN ZO (GRETA VERDUIN) - ALMERE	www.kunst-enzo.nl	DE VERBEELDING – ZEEWOLDE	www.deverbeeldingzeewolde.nl
VERENIGING ALMERE 2018 - ALMERE	www.verenigingalmere2018.nl	HOTEL VAN SAAZE – KRAGGENBURG	www.hotelvansaaze.nl
DE NIEUWE BIBLIOTHEEK - ALMERE	www.denieuwebibliotheek.nl/agenda	NATUURMONUMENTEN – KRAGGENBURG	www.natuurmonumenten.nl
FLOWLAND – ALMERE	www.flowland.nl	DANSCENTRUM ARTISTIQUE	www.danscentrumartistique.nl
SCHUTZ ENSEMBLE - ALMERE	www.schutzensemble.nl	KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE	www.kunstindeopenbareruimte.nl
DE VOETNOOT, CREATIEVE ENERGIE– ALMERE	www.devoetnoot.nl	KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE	www.flevolanderfgoed.nl/home/kunst.html
STICHTING BUITENSTAD - ALMERE	www.buitenstad.nl	DE GESCHIEDENIS VAN FLEVOLAND	www.flevolandbovenwater.nl
STAD EN NATUUR - ALMERE	www.stadennatuur.nl	APOLLO ENSEMBLE	www.apollo-ensemble.nl
THEATERGROEP SUBURBIA - ALMERE	www.theatergroepsuburbia.nl	XL DE ATELIERS – DRONTEN	www.xldeateliers.nl
THEATERGROEP ONGEREMD - ALMERE	www.theatergroepongeremd.nl	KUNSTRAAD DRONTEN- DRONTEN	www.kunstraaddronten.nl
DE BONTE HOND - ALMERE	www.bontehond.net	FLEVOKU(N)STBOULEVARD	www.flevokunstboulevard.nl
THEATERGEZELSCHAP VIS À VIS - ALMERE	www.visavis.nl	KUNSTEDUCATIE	www.kunsteducationetwerk.nl
JEUGDTHEATER HET BLAUWE HUIS - ALMERE	www.hetblauwehuis.nl		

SCHOUWBURG IN DRONTEN: www.meerpaal.nl
SCHOUWBURG IN ALMERE: www.schouwburgalmere.nl
SCHOUWBURG IN LELYSTAD: www.agora-lelystad.nl
SCHOUWBURG IN EMMELOORD: www.theater-voorhuys.nl

Galerie ART nivo - ALMERE www.artnivo.nl
HET KUNSTHUIS – ALMERE www.hetkunsthuis.nl
GALERIE ALOSERY - ALMERE www.aloseryart.nl/applicatiePagina.php
AIS ART – ALMERE www.ais-art.nl
BUREAU VOOR KUNSTPROJECTEN – ALMERE - www.kunstprojecten.nl
DO GALLERY - ALMERE www.dogallery.nl
KUNSTUITLEEN – LELYSTAD www.kunstuitleen-flevoland.nl
KUNSTUILEEN DE VESTE - LELYSTAD www.atelierdeveste.nl
KUNSTHUIS CALLIOPE – LELYSTAD www.kunsthuiscalliope.nl
HIVA OA ART GALLERY - LELYSTAD www.hivaoa.nl
GALERIE AAN DE AMSTEL - DRONTEN www.aandeamstel.nl
KUNSTUITLEEN – EMMELOORD www.kunstuitleenemmeloord.nl
GALERIE KIK – EMMELOORD www.galeriekik.nl
GALERIE DE PAARDENSTAL - ESPEL www.galeriedepaardenstal.nl

Cunst